

LUCREZIO

LOVATO-LUCREZIO

- Ep., II 10-11
 ... ordine certo
 luderet ad proprios vitalis regula motus.
- Ep., III 54
 ... rationis firma potestas.²
- Ep., III 61
 ... et simili gaudet natura reperto.³
- Ep., IV 203
 Dū faciant hoc dulce tibi videatur amarum
- C. P., XIV 6-7
 Expedit hos igitur queri: venemur, Aselle,
- Lucr., II 251-2
 Denique si semper motu conecitur
 et vetere exoritur <motus> novus ordine certo¹
- Lucr., III 560
 ... vitalis edere motus
 Cfr. Lucr., II 717, 941-2, 948, 955; III 345; V 125.
- Lucr., II 53
 ... rationis potestas
- Lucr., I 432
 quod quasi tertia sit numero natura reperta.
 Cfr. Lucr., III 130, 203, 237; V 59, 1281.
- Lucr., IV 634-5
 expediam, quareve, aliis quod triste et amarumst,
 hoc tamen esse aliis possit perdulce videri
- Lucr., IV 658
 Hoc ubi quod suave est aliis aliis fit amarum
- Lucr., II 404
 at contra quae amara atque aspera cumque videntur⁴
- Lucr., I 402-9
 Verum animo satis haec vestigia parva sagaci

1. Per «ordine certo», che però appare in altri autori, si potrebbe rinviare anche a Lucr., V 679, 732, 736, 1183, 1439.
 2. Cfr. Val. Fl., IV 12: «... rerum mihi firma potestas» (Thesaurus, VI I 818, I, s. v. «firmus»);
 3. Cfr. Val. Fl., III 116: «... telis gaude, miscrande, repertis»;
 4. Espressioni che ricorrono in poesia solo in Lucrezio (Thesaurus, I 1821, 31-5).

VETERUM VESTIGIA VATUM

183

- nam potis es¹ mersum latebris educere
 verum²
 Cfr. Zambono, C. P., XII 81
 ingenioque tuo venari et promere
 verum.
 Cfr. Lovato-Mussato, De prole, 4-5
 ... velut organa recti
 iudicii clausum reserare potentia verum.
- sunt per quae possis cognoscere cetera tute.
 Namque canes ut montivagae persaepe ferai
 naribus inveniunt intectas froude quietes,
 cum semel institerunt vestigia certa viai,
 sic alid ex alio per te tute ipse videre talibus in rebus poteris caecisque latebras
 insinuare omnis et verum protrahere inde.
 Lucr., I 368-71
 Est igitur ni mirum id quod ratione sagaci
 quaerimus, admixtum rebus, quod inane vocamus.
 Illud in his rebus ne te deducere vero possit
- C. P., XVI 6
 expedit esse hominem pulcro hoc de federe natum
- C. P., XVI 12-4
 Tu bene quod novi, sed ne bene noscere credens
 decipiar fallantque animam tua carmina nostrum
 intellecta parum, quod sentio clarius audi.
- Lucr., V 913
 aut hominem tanto membrorum esse impete natum
- Lucr., I 50-3
 Quod super est, vacuas auris animumque sagacem
 semotum a curis adhibe veram ad rationem,
 ne mea dona tibi studio disposita fidei,
 intellecta prius quam sint, contempta relinquant.
- Lucr., I 921-2
 Nunc age, quod super est, cognosce et clarius audi.³
 Nec me animi fallit quam sint obscura

1. Per la forma arcaica «potis est» nella medesima sede metrica, cfr. Lucr., V I, 560, 719, ecc.; Catull., LXV 3, LXXII 7. E pure Mussato, Solil., V 4 (107): «non potis est vester pandere tanta lepor».
 2. Cfr. Lucan., IX 577: «... mersitque hoc pulvere verum».
 3. «Clarius audi» è solo in Lucrezio (Thesaurus, III 1277, 42, s. v. «clarus»).